

[Ministeren for udenrigsøkonomi.]

deltage i i fremtiden. Jeg synes, at hr. Skovmand gentog spørgsmål, han har stillet før, men jeg skal gerne gøre rede for de synspunkter, regeringen har om disse to spørgsmål, som naturligvis er uændrede også efter den 2. oktober.

Det nye for Grønland er jo, at der er sket en afstemning dér, som var endnu dårligere end den københavnske afstemning set fra et ja-synspunkt. Det, at et geografisk område i et land stemmer anderledes end det øvrige land, medfører jo ikke automatisk, at man så kan give det en anden stilling over for fællesmarkedet. Det gælder selvfølgelig også København. Men Grønland er naturligvis anderledes, fordi befolkningen har helt andre levevilkår, og jeg skal derfor gentage, hvad jeg sagde under den sidste markedsdebat, at de statsretlige forhold vedrørende Grønland i dag er sådan, at grønlænderne er undergivet samme bestemmelser som andre danskere, når der har været en folkeafstemning, men skulle grønlænderne selv ønske en anden ordning med Danmark end den, man har i øjeblikket, f.eks. en færøsk ordning, kan jeg som markedsminister og som forhandler i Bruxelles sige, at så vil vi også kunne forhandle andre vilkår for Grønland, idet de vilkår, der er forhandlet, forudsætter det tilhørsforhold til Danmark, vi har i dag.

Jeg kan stadig ikke forstå de bekymringer, som hr. Skovmand har vedrørende den demokratiske beslutningsproces i fællesmarkedet. Så vidt jeg kan bedømme det, er de traktatmæssige forpligtelser, vi nu har indgået, omgivet med så mange regler for mange gruppers deltagelse, herunder Det europæiske Parlaments deltagelse i drøftelserne, før der træffes beslutninger, at det derfor ikke kun, sådan som også hr. Poul Schlüter rigtigt sagde det i går, er sådan, at dette folketing fortsat er det, der træffer beslutninger og stiller ministrene til ansvar, men det er oven i købet sådan, at en række af dette folketings medlemmer har lejlighed til i god tid at gennemdrøfte alle disse problemer nede i Europaparlamentet og således er forberedt og kender alle de dokumenter og synspunkter, der har været lagt frem, før de bliver lagt frem her. Man får altså dobbelt parlamentarisk kontrol med det, Ministerrådet kunne vedtage.

Ordførerne for det radikale venstre og venstre, hr. Niels Helveg Petersen og hr. Poul Hartling, var inde på spørgsmålet om tidspunktet for folkeafstemningen, og man gentog tidligere fremsatte synspunkter om, at det var et uheldigt tidspunkt, regeringen valgte for folkeafstemningen. Jeg vil gerne begrunde endnu en gang, hvorfor vi valgte dette tidspunkt. Oprindeligt havde vi forudsat, at det skulle være i juni måned, hvilket også er blevet erklæret fra denne talerstol, men da den svenske regerings forhandlere, handelsministeren og statsministeren og Kommissionen i Bruxelles meddelte os i slutningen af maj måned, at man var klar over, at man ikke kunne nå at tilendebringe forhandlingerne mellem fællesmarkedet og Sverige, men tværtimod imødeså en krise i juni måned, ville det have været uhyre hasarderet af Danmark at tage en folkeafstemning i juni måned, også fordi det var alle partiers erklærede hensigt, at vi kun ville tilslutte os fællesmarkedet, hvis svenskerne fik en tilfredsstillende ordning. Det kunne vi jo ikke måle på anden måde, end at de fik afsluttet en aftale, og det havde de altså ikke dengang; der var tværtimod en krise.

Dernæst havde vi drøftelser med den norske regering, og der blev en gensidig indforståelse mellem den danske og norske regering om, at disse regeringer selv måtte bestemme afstemningsdatoen ud fra de synspunkter, hvert lands egen regering anså for væsentlige.

Jeg synes nok, at man her bør tilføje, at de erfaringer, vi har høstet siden — og det er specielt henvendt til hr. Niels Helveg Petersen og hr. Poul Hartling — synes at vise, at der blev en betydelig større stemmedeltagelse her i landet, da danskerne kendte den norske vejledende folkeafstemningsresultat. Inden det tidspunkt viste alle undersøgelser — og de møder, jeg har deltaget i, bekræftede disse undersøgelser — at en meget stor gruppe danskere ikke havde taget standpunkt, og hvis man ikke havde kendskab til resultatet i Norge, ville man ikke være gået til afstemningsstederne. Derfor tror jeg, at det er en af grundene til, at vi fik den betydelig højere stemmeafgivelse i Danmark, end man fik i Norge, og da vi alle må være interesserede i en meget høj stemmeprocent i en så vigtig sag, finder jeg, at